

# Alphabetum

VI

**S**ic quē sūm sanctū tho. hoīem p̄destinat aut p̄scit si in hoīe coḡlit aliquā bonā scintillaz aīe p̄posuit et firmā. deus hāc suo tpe. sulphurē p̄nie et igne charitatis actēdit. vt eum sicut latronē dext̄ salte in p̄ucto mortis possit salvare. qz sūm sanctū tho. li. iii. 5 gentiles. c. ix.

**T**alū nō cōlūnit tm̄ naturā bonar scintilla rū quin ex eis fiat magnus ignis. Ad h̄ enim deus sp̄ stat ad ostiū cordis cū igne charitatis et pulsat ut sibi appetiat. et scintillā attendat apoc. iii. Ego sto ad ostiū et pulso tē. Hic sc̄illa petri erat incensa. qn̄ post negationē xp̄s eū respexit. nec in apostasia eū mori pm̄lit. s̄ sulphure p̄nie et igne charitatis in corde incensus in statu meritorio vitam finiuit.

Feria quarta post iuvocavit

## Cesserūt ad iesū

**A**quidā de scribis et phariseis. d. magister volumus a te signū videre matth. xiiij. vii  
**M**olens alii intoxicare sub dulcedine aliqua cibi vel potus imittit venenū mortis qd̄ ē maius malū et pctm qz si hoīem gladio occideret. vñ. C. de maleficiis et mathematicis l.i. plus est et atrocius hoīem veneno extinguere. qz ferro necare. Nā pena eius si maior ē de peccato. si minor ē decapitatio. vel bestiaz subieccio. Hic dolosus inimicus. qz sub specie pietatis et amicicie qrit hoī nocere peior ē qz q apta malicia hoī nocet. De q dīphilo sophus. ix. ethi. Qui singit se amicū et nō ē peior est eo qui singit falsā monetā h̄i sūt sūm ps. Qui loquit̄ pacē cū primo suo. mala at in cordibus eoz. Tales etiā fuerūt pharisei q simulata amicitia et pietate qrebāt videre xp̄i signa. vt saltez p̄ eius opa eū criminaliter accusarent et capent. q suis v̄bis qdicerē nō poterāt dicentes ingē. etc. Querit an pharisei xp̄m adulatorie laudādo peccauerit mortalē dicentes ingē. etc. Ad qd̄ tñdendū. priō videndiū ē an laudate hoīem sit pctm. H̄c do an sit pctm mortale. nā laudare hominem cōtingit bñ vel male. put debite circūstātie servuant vel p̄termittant. H̄i em̄ alijs velit alijs quē laudare. vt ex h̄ p̄soleat ne in tribulationib⁹ deficiat. alijs circūstantib⁹ debite obseruat. sic est v̄tis amicicie. H̄i etiā alijs velit aliquē laudare. in quibus nō est laudādus vt puta de pctō. sic adulteri. vel luxuriosi se mutuo laudant de magna potentia coēdi yl̄

multitudine mulier̄. sic ē magnū peccāti. de q di. ps. Laudat̄ p̄cōr in desiderijs anime sicut et iniquus bñdicat̄. Utel etiā q nō sūt recta v̄l certa h̄illud. eccl. xxvij. Un̄ sermonez nelau des virum. tē. ecclesiastici. ix. He laudes v̄rum in specie sua. Utel etiam si timeti poterit ne laude ad inanem ḡliam p̄uocet̄. eccl. ix. aīi mortem ne laudes hominem. qz q̄cunq illoꝝ modoꝝ q̄s laudat̄. est adulatio et pctm H̄cdo qn̄ laus illa h̄riat̄ charitati. qd̄ fici pōt vno mō rōne materie sicut cū q̄s laudat pctm alicuius quē si laudādo fouet. h̄ h̄riat̄ charitati et dilectionē dei. q̄cuius iusticiā hō loquit̄ et dilectionēz primi quez in pctm fouet. Un̄ ysa. v. Ele qui dicit̄s bonū malū. tē Alio mō rōne intentionis. puta cum aliquis adulat̄ ad hoc calicui. vt fraudulent̄ noceat ei corporaliter vel sp̄ualiter. sicut pharisei xp̄o vt dicit̄ in euangelio. sic est pctm mortale. proverbioz. xxvij. Meliora sunt vulnera diligētis q̄s fraudulētis oscula. Tertio p̄ occasiōnem. sicut cum laus adulatoris fit alteri occasio pectandi. et preter adulatoris intentioni. Et tunc considerandum est vt̄z occasio sit data vel accepta vel qualis ruina ex hac se quitur. s. venialis. mortalis et sūm hoc est iudi cāndū sicut de scandalo. Si aut̄ aliquis ex sola auditate delectandi aliquos vel etiam ad evitandū aliquā malum vel cōsequendum aliquid in necessitate. alicui adulat̄s fuerit. nō est p̄tra charitati. nec pctm mortale. Judei aut̄ inuidiosa intentione xp̄m laudabant. iō mortaliter peccabant. Querit itez vtrū; quis. d. aut faciens p̄tra cōscientiam aut iūstīnā aliquid peccet mortaliter. Respondit bonauen. li. ii. q. iii. d. Qd̄ conscientia dictat aliquando esse agendū aliquid qd̄ est sūm legem dei. et sic agendo homo cōformat conscientiam suam voluntati diuine. et sic faciendo non pectat. iō meretur. Aliquādo dictat faciendum esse illud quod est indifferens ad bonum et ad malum. Et tunc dictat vel illud esse faciendum vt bonū. et facit. et sic nō peccat stante cōscientia tali. aut dictat ali quid qd̄ est contra legem dei. et sic non ligat ad faciendum vel non faciendum. sed ipsam deponere. et tunc quicquid agat mortaliter peccat. sine conformando se. sive disformando. quia si agat quod dictat peccat. quia facit contra legem dei. si autem non agat. facie

## Feria quarta

atra conscientia illa. et sic etiam peccat. non ratione opio. sed ratione male voluntans. quod facit in contemplatione dei dum credit conscientia durante illud esse legem dei. Et hest quod dicit glo. super illud apo. ad ro. viiiij. Non quod non est ex fide pectum est dicit glo. Non quod ad conscientiam pertinet si aliter fiat. dicit apostolus esse pectum. quis enim fiat quod bonum est si non faciendum credat pectum est. Non est. quod deus non timet attendit quod homo facit. sed quod faciat enim ille qui facit quod deus interdit. non bono ait sed malo peccat mortaliter. Sic ergo stante tali conscientia non conscientia faciendo peccat mortaliter. licet teneat illa dimittere. Ad propositum igit scribere et pharisei vocando christum in genere dicendo non conscientiam propria peccabant mortaliter. Et iohannes redarguens eos de pecto mortali dicit generatio prava et pueris. Quantum nunc ad pfectiorem et continuationem euangelij. sicut christus heri mercatorum reprehendit cupiditatem. sic hodie recidivantibus ad malum ingratis tridinem. Et sunt tres partes principales huic. In prima corrigit magnam ingratis in pecatum ibi. Generatio prava. In secunda aggrauat periculum recidivantibus ibi. Cum autem immundus spiritus exierit. In tertia commendat gratiam bene operantibus ibi. Adhuc eo loquente.

## Quantum ad primam

partem est sciendum. quod quis scribere et pharisei christum vidissent multa signa et miracula facere. ista tamen fuisse hiero. non reputabat magna. et iohannes signum de celo querebant. scilicet signum faceret sic belugas. ad cuius invocationem ignis de celo cecidit. iii. reg. viii. Quel sicut samuel qui fecit tonitrua et fulgura non more pluere et pluviam. i. reg. vii. Quel quod manu de celo caderet. sicut factum fuit tibi moysi. exo. xvi. Hoc quod ingratitudine dei de signis eius factis. et maioribus his non credebatur. iohannes ergo ingratis in tribus reprehendit. Primo in pravitate durationis dei. Generatio mala et adultera. vocat eos generationem malam. propter indurationem malorum opum. et insidiosae cogitationis. adulteria vero quod cum dominus generationem et gentem indeorum elegisset sibi in speciem populi offerendo eis multa beneficia puta dabo legem. de eis nascendo. eos cibando. eos defendendo. educendo inimicos humiliando. propter quod merito eum in speciem domini habere debebant. quem tamen mul-

## Post inuocavit

tum despiciebant. sicut gens pueris et indurata de qua dicitur deus. xxxvij. Generatio enim pueris est et infideles filii. Et iohannes non fuerunt digni videre signa deitatis. sed tamen audire signum humanitatis et passionis et eorum prae obstinatiois. sicut in iona propheta. Nam sicut ionas innocens et iustus. piecet erat in mari. et a pisce receptus. per modum vii in arida piecet. sic christus iustus et rectus de sinu patrum in hunc mundum piecet. in ventre terre tribus diebus et noctibus receptus. tercia die in aridam. id est potentia dei suscitatus mundum tranquillum fecit. et patri reconciliavit. ro. v. Cum inimici essent. reconciliati sumus deo per mortem filii sui. Secundo reprehendit eos de gravitate iniquitatis. dicitur in iuste qui sunt. sicut fuerunt gentiles. cum generatione hac malorum surgent in iudicio. sicut ultimo filius. Christi nimis uite hanc malam generationem in diebus comedimus. non potestate sed copatione. quod ex eorum copatione hec mala generatione magis dannabilis apparebit. cum isti nimis gentiles ex bona predicatione ione non triennio predicanter sicut christus penitentia egerunt. Et ecce plus quam ionas hic. id est in medio vesti sum persona maioris dignitatis. potentie. sapientie et sanctitatis. quod ionas tamen propheta. hic autem christus per prophetarum. Tertio reprehendit eorum tarditatem recte inquisitionis. et receptionis doctrine veritatis. dicitur regina austri studiosa festina et diligenter fuit ad querendum et ad descendendum sapientiam salomonis quod cum esset nobilis regina delicata mulier. labores non recusavit. sed a finibus mundi ad salomonem venit sapiens ei audire. Adhuc autem venit christus. non ipse ad christum. qui est maior salomonem. quod salomon solus rex palpalis. hic autem rex celorum. Et iohannes illa regina etiam copatione condemnat hanc generationem. Et nota quod illa regina est sabba de qua dicitur. iii. reg. x. Et iohannes taliter cum christiani plura a deo receperint beneficia. quam indei maiores tenent reddere grates. Hanc fuisse sententiam. de beneficiis. non referre gratias de beneficiis turpe est. Unde recitatur extra de donationibus. c. prudentis. in glo. Quod marialis coccus quendam ingratum. qui non reddit grates suis benefactoribus reprehendit. dicitur. Sceuola tu comedis apud os. nullus apud te alterius siccias pocula. nemo tu um. aut tu reddes vices. Aut desine velle recipi. dedec est semper sumere nonque dare. Sic vere plures reprehendi possunt. qui non solum

# Alphabetum

G

pane quotidiano corporaliter reficiuntur. utrum enā spiritualiter. frequenter pane sacrāli. et in mensa altaris corpe et sanguine Christi refecti genas non referunt. **D**e quibus ps. Obliti sunt beneficiorum eius. et mirabilium quod ondit eis. De his insimodi beneficijs et donis acceptis.

Quidam deo non cogitant.

Quidam deum de beneficijs non honorant. Quidam dei beneficia eraspat. Primi sunt valde ingratiani. et hoc pro beneficiis dei obliuiscuntur. Hanc enim oblinionem causat voluptas carnis. Nam secundum bone. iij. de psalm. metro. ix. Corpus secundum imaginationem platonicae vocatur moles obliqua. Sicut enim opinio platonis sicut tangit arresto. i. poste. Quia anima a sua creatione habet nonitiam omnium rerum. sed statim quam infunditur terrena corpori. tradit oblinioni nonitiam illam. Hic corpus in deliciis expositum. nullius beneficij recordat. nec dei nec hominis. perdit enim memoriam omnium beneficiorum. Sicut per gen. xl. in proposito pincernarum pharaonis. qui fuerat prius incarnatus cum Ioseph. et per ipsum de sua proprieitate informatus. sed succedentibus prosperis oblitus est sui interptis. Hic enim est de multis quod cum afflictionibus tribulantur. deum secundum et homines habent in memoria. intocatae per adiutorio. permittunt multa. sed liberati a tribulacione succedentes prosperitate et voluptate omnium obliuiscuntur nec enim dominum creatoris recordantur. ps. Oblitus es domini creatoris tui. **S**ed quidam sunt ingratis. et deo non debent gratias referunt licet a deo quotidie corporaliter et spiritualiter pascantur. siles porcis qui glandes arboris comedunt. nunc tamen oculos ad eum erigunt. cuius fructus incessanter depascuntur. Hic reuera carissimi fieri non debet. sed semper in omnibus gratias agere. Unde apostolus ad Thessalonici. Hinc intermissione orate. in omnibus genas agite. Unde Augustinus. in epistola ad Marcelum. nihil melius dicere possumus quam deo genas quid melius inquit vel ait geramus. vel ore primam. vel calamo exprimamus. quam deo genas. nihil dici breuius nec audiire letius. nec intelligi granum. nec agi fructus osius quicquid potest. In signum huic in omnibus dicimus benedicimus domino. deo genas. Unde legitur in vinspaci. Quoniam senex vidit in spiritu fratres in mensa comedentes quosdam mel et albos panes. alios stercus. admiratus intrasse deprecabatur deum. ut hoc mysterium ei revelaret. quod id est ciborum omnibus appositorum in manducando

# VI

fuit mutatus. venit vox desuper deo. Qui manducant mel et albos panes. sunt qui in timore et gratia peccatoe sedent ad mensam. id est mel comedunt. Illi vero qui stercus manducant. sunt hi qui murmurant detrahunt et male loquuntur in mensa. nec genas dicunt. **T**ertio sunt quidam ingratiani qui deum de suis beneficiis exprobant et eraspat. hi sunt similes uxori cui iusdama. quam maritus a morte liberavit tradendo se ad confusione collisterij per delictum uxoris. sed per eius beneficio deberet esse gratia ut ingerata ei de cetero illa confusione et enormitate impetraverit. **S**ic saluator noster ut nos a confusione perpetua et damnatione liberaret. tradidit se ad collisterium alapaz. et ad confusione crucis mortis et ad vulnera magna. **H**ec qui gratia esse debent de beneficio magno. ut ingerati ei vulnera per nos suscepimus mortem et passionem. caput et omnia membra cruentata impropinquamus de quibus eccl. xxix. **S**ed certe potabit ingratios et adhuc amara audiet ab ingratibus. **I**lli sunt similes cuiusdam ingratiano militum de quo narrat sen. iiii. de beneficiis. qui naufragus littori applicuit et hospicio cuiusdam receptus. et per xxx. dies recessus. tandem licentiam accepit. promittens quod ei genam apud imperatorem procurare vellet. dum ad eum veniret. Clemens autem ad philippum regem macedonum. per predictum militem fuit expulsus et obprobriose tractatus. quod ille non tulit. sed ad curiam regis accessit. et ingratitudinem militis exposuit. **P**hilippus boc audiens. iussit ut ingratisimo militum et improbatissimo stigma ta infigerentur. que eius ingratitudinem premitto testarentur. **S**ic de naufragio mortis eternae. morte Christi liberati. ad dominum Christum. scilicet ecclesiam electi recreati. corporis multa promittimus et pauca solvimus. **I**xpus in curia patrum oia obprobria Christianorum malorum manifestat. qui si gemitus eterne maledictionis eis imprimuntur.

# Secunda pars in qua

dominus ostendit piculum peccatum per cedivituationem. **P**roboscis pastuum allegorice exponendo. de populo gentili et iudeorum. Et notandum quod primo dia bolus habitauit in iudeis. scilicet legi nature sed postmodum per circumcisionem et legis suscepti onem ad tempore recessit ab eis et venit ad gentiles. sed quod gentiles postmodum receperunt fidem Christi quam iudei spuererunt. id est recedente diabolo a gentilibus ad iudeos est reversus in quod nunc per

## Feria quarta

infidelitatē et obstinationē dñe inhibere. **O**kaliter ē notandum q̄ magnū ē piculū recidivare p̄ pniāz in priora pctā. nā vt dicām. et alij medici expti q̄ infirmus recidiuās in priorē egritudinē ē in magno piculo mortis. Cuius rō est. qz quātopl̄ hō infirmat tātomagj na/ mta ei⁹ debilitatē et quanto debilior. tāto peri culosior et pñior ad morte. **S**ic recidivans in pctā deleta p̄ pniām est in piculoso statu. vñ gre. in pastora. et recitat dñe. di. iij. Qui admissa plangit. nec tñ deserit pena grauior se subiicit. delicta iterata plus puniri oportet ff. de iure patronatis. l.i.

**N**am per talē recidivationem fit.

**H**omo debilior ad resurgendum.

**D**iabolus fortior ad inuadendum.

**D**eus difficilior ad indulgendū. Nā primo hō efficiat debilior ad resurgendū sic naturaliter videmus q̄ c̄t̄opl̄us pñscis lep̄ vel anis in rete vel laq̄o se agitat. tātomagis se inuoluit. et min⁹ euadit. et qñ credit effugere p̄ cordā retrahit a volat. **H**ue em̄ vices faciūt cō suetdinē. ff. de iure pa. l.i. sic pctōr dñm̄nus manēdo in pctō. s̄t̄icn⁹ p̄ cōsuetdinē capitur et quāto pluries reiterat tātomagis hō ad resurgendū debilitatē. et qñ pponit p̄ pniām euolare. p̄ cordā male delectanōis et p̄ fluctuānis retrahit. vñ b̄ extra de pñse. cū tanto. q̄ tanto sūt grauiora pctā c̄t̄odiu⁹ infeliceā aīam detinēt alligatā. et extra de pñan. et affi. nō d̄z. diuturnitas t̄pis nō diminuit pctm̄. Iz auger h̄z c̄t̄uis pctā in p̄suetdinē deductā sūt grauissima. leuissima tñ estimat̄ a pctōrū bus et quasi nulla. decepti nanc̄ praua delectatiōe. piculū et grauitatez nō pōderant. nec attendūt. sic nec pñscis hanū delectatiōe cibi attendit. in q̄ tñ capit tenet et morti traditur. **S**cđo diabolus efficiat fortior et aiosior itez ad inuadendū. Nā latro p̄siderans se. p̄spere et sine reprobatione hoīciū p̄gisse. auditor fit et eo aīo animosior ad latrocinādū. sic diabolus cū sel̄ temptando hoīez p̄citet. et pctō occiderit. tanto audacior efficiat. itez ad hominem inuadendū. **O**d̄ oīdit̄ in pabola evangelij vbi d̄. Cū immūd⁹ spñs. i. diabol⁹ q̄ im mūdus d̄. qz secū h̄z im mūdiciā pctā. per quā animā quā possidet. facit immūdā. exierit ab homine. s. p̄ penitentiā ei⁹. tñc abulat p̄ loca inaqsa. i. corda iustoꝝ q̄ sūt arida et incensa di lectionē dei. et sine hñore carnalis delectatiōis

## Poſt inuocauit

q̄retis requiem. i. p̄sensū rōmis in suis pñmis suggestiōib⁹ et nō inueniens dic̄. Reuertar in domū meā. s. animā patientis q̄ oīum mea fuit te qua p̄ penitentiā expulsus sū. Est em̄ diabolus ita vñs. videntes q̄ iustos et deuotis vincere nō pōt. ppter eoz p̄stantiā et fornicationem. cogitat intra se aliquā temptassetale ex q̄ nunc expulsus sū p̄ penitentiā. et b̄ in tali vicio et viciſſe reuertaris ḡ iteruz illuc. quem als debilem inuenisti. itez debilem reperies. **T**ūc cū venerit. repit eū sc̄obis. s. p̄tinōis et p̄fessionis purgatiū et mūdatū et forte vacantiē tepidū et ociosū. q̄ forte adhuc incōsuetū ad exercitiū vñtū vacillantem. quem tūc diabolus aggredit̄. mouendo fantasmatā maloz in memoria reseruata. incendendo p̄ desideriū amoris. vt hō p̄sensū adhibeat et tandem in op̄ malū recidinet. **N**uem si nimis fortem et resistantem sibi repit. nō valens per se vincere eū associat. vñ. sp̄us nequiores se alia. vñ. vicia mortalia. pulsādo et inuadendo tādiū q̄ cor sibi ad aliquem cōsensū apiaet̄ tūc inteat et inhabitat ibi. et sūt hominis illi⁹ nouissima peiora prioribus. q̄ nō solū vñuz pctm̄ q̄d consensit redit. immo omnia alia dimissa per penitentiā reuiniscit. **D**ed q̄rit̄ ad q̄ reuiniscit pctā deleta p̄ penitentiā in recidivatione. Ad q̄d qdā r̄ident dicentes q̄ redeunt q̄ ad reatū et q̄ ad penā. et enā q̄ ad omnia munientes se sup̄ illud math. xvij. et recitatū de pe. di. iij. y. i. **R**erue nequā omne debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me. nōne optuit et te misereri cōseruo tuo qm̄ rogavit te. et ita irams dñs tradidit eū tortoribus q̄ adusq̄ redderet vñuersū debitū. sic et p̄ meus celestis faciet vobis. **S**up̄ q̄ dicit̄ haba. vt alle gaet̄ de pe. di. iij. Cōsiderandū vñuersū debitu. qz nō solū pctā q̄ post baptismū hō egit reputabunt̄ ei ad penā vñ etiā originalia pctā q̄ in baptismo ei dimissa sūt. **A**theologi autē dicūt q̄ pctā reuiniscit siue redeunt tñm̄ q̄ ad effectū aggrauatiōis. ppter ingratitudinem p̄cedensis ḡe vel remissiōis. et nō redeunt q̄ ad culpā siue maculā. nec per pñs ad reatū pene et sic dñe de pe. di. iij. p̄siderandū p̄cordat hōstī. nec ppter b̄ est ita graue sicut omnia p̄cedentia. cū in his nō opteat iterare p̄fiteri ingratitudinez siue in recidiuando vt dicit̄ ludo. in sum. sua **A**terio deus est difficilior et tardior ad indul

# Alphabetum

## VII

gendū. nā q̄ dñō suo sc̄l infidelis inuenit̄ vit  
ḡam inuenit. et veniā meret. multo magis q̄  
frequen̄ sic vir inueniet misericordia a deo. q̄ pec  
cado eius misericordiam frequen̄ refutauit unde  
augu. in li. soliloq̄. et recitat̄ de pe. di. iii.  
inanis. frequen̄ peccāt̄ et lugens veniā vir  
meret. ita ibidem dē nihil plūnt lamentasi  
replicant p̄ctā. nihil valet a malis veniā po  
scere. et mala tenuo iterare. Deus est ut cle  
mens princeps veniā petenti misericordiam facit  
h̄iterati petim ad irā et vindictā sc̄tit̄. H̄ic  
figurat. iij. reg. ii. vbi d̄t q̄ cū semel peccass̄  
in dāuid regnante salomone rege sub eo ini  
petravit indulgentiā sub isto pacto q̄ iret in  
bīrlm ibi edificaret sibi domū. et nō transiret  
torrentē cedrō. et in q̄cunq̄ die trāsiret more  
ref q̄d placuit semey. h̄z veniens bīrlm servi  
ei fugientes ab eo. descendit p̄ eos d̄ bīrlm  
ad regē geth. cū rex salomon b̄ cognouisset.  
misit bananā ut eū insūceret. Salomon de  
signat pacificū. i. xp̄m. p̄ semey p̄ctōr qui deū  
offendit. sed lachrymis indulgentiā obtinet  
p̄cipit sibi ut domū stabiliet in bīrlm. i. in vi  
sione pacis. et inde p̄ p̄ctū non recedat. alias  
moriet. H̄z qd p̄ tres annos vult ire p̄ ser  
uos suos. tres anni sunt tres p̄tes penitentie.  
qbus p̄pletis servū sui. i. corporales sensus fu  
giunt de iugo sp̄s. et descendūt ad regē geth.  
i. mundū. Qd miser p̄ctōr nō aduertens pa  
ctū qd p̄misit relicta bīrlm. i. statu penitē  
vadit p̄ eos p̄ p̄sentū. et tūc excitat̄ dñs ad  
vindictā. mitat bananā. i. iusticiā et cōdēna  
bit eū. et fuit nouissima hoīs illī peiora pri  
oribus. H̄z querit an culpa iterantis pec  
catum frequen̄ int̄m aggrevet. q̄ deū tandem  
dedignet ei p̄ misericordiā indulgere dū venerit  
ad penitentiā et videt q̄ sic. Amos. i. c. Sup  
trib̄ scelerib̄ damasci et sup quartū nō puer  
tā eū. glo. hiero. di. iii. dicit q̄ eadez p̄ctā cō  
mittenti. nec penitentiā nec indulgentiam se  
datuz denunciat. Itē v̄t q̄ penitentiā tātū  
ter possit iterari. In oppositū est m̄g. iii.  
sen. di. viii. Penitentiā nō tm̄ sc̄l agat. h̄z fee  
quent̄ iteret. accordat etiā augu. de sum. tri. et  
fi. ca. c. fieri vbi iuxta finem d̄t. H̄i p̄ susce  
ptōem baptisimi q̄sc̄b̄ plapsus fuerit in p̄ctū  
per verā semp̄ penitentiā p̄t̄ repari. Et iō re  
spōdendo dicit doc. denot̄ bonauen. in. viii.  
suo sup m̄gēm sen. di. xiiii. Pessimum est er  
ror et crudelissimus dicere q̄ penitentiā non

possit iterari q̄ claudit viscera dīvine miser  
icordie. cū sic om̄s p̄ctōres vel fere om̄s co  
geret desp̄are. Jo d̄m q̄ iterari p̄t. q̄ciens  
cūq̄ hō in hac vita est. p̄bat auctoritate exē.  
Si impī egerit penitentiā om̄niū iniqtatū  
eius nō recordabor. q̄z hoc manifeste in da  
vid. q̄ p̄t̄ peccauit in hōicidio. occidendo  
vriā vir̄ bersabee quā polluit p̄ adulteriū et  
penitit. De q̄ d̄t. iij. reg. xi. Et rursus nume  
rando p̄lm̄ peccat. et iter̄ penitit. et indulge  
tiā et misericordiam est p̄secutus et in filiis isrl̄ qui  
frequent̄ p̄ deū grauissimis p̄ct̄s peccauerūt  
sed penitentiā ducti misericorditer indulgentiam  
meruerūt. Sed ad arguſitū dīc bonauen. q̄  
hiero. intelligit q̄ primū p̄ctū sit p̄sentire in  
corde. Sc̄dm facere in ope. Tertiū vtere in  
p̄suētudinem. Quartū finalē nō penitere. et  
de illo quarto nec penitentiā dat. nec veniam  
q̄ post mortez nō est locus p̄nē. ab alijs dō  
tribus liberat. et dat penitentī veniam et indul  
gentiā quiens voluerit. tertio tardius sic  
p̄z in suscitatiōe trū mortuoz. q̄z vñi suscita  
uit in domo. s. puellam mat. ix. Et significat  
mortuū p̄ p̄ctū mortale in corde. Sc̄dm xp̄s  
suscitauit extra portā. s. adolescentem. lu. viij  
q̄ significat mortuū in ope. Tertiū suscitauit  
in sepulcro cū sleti. s. lasaz quadriduanū fe  
tentem. iob. xi. qui significat p̄ctōrem iacens  
tem in sepulcro male p̄suētudinis quem deus  
tarde et cū difficultate resuscitauit. Sed q̄z  
tū mortuū nō legimus p̄ xp̄z suscitatū. sic nec  
quartū p̄ctū. s. imp̄niam finalē dimisiū. q̄z  
talē est desp̄atis a deo et tradit̄ diabolo cū q̄  
sū fine in inferno torq̄bit d̄ pe. di. i. voluisset

**Certia pars in qua co  
mendat ḡa bñ opantū. p̄ cuius expositione  
est notādū q̄ xp̄s supra implicite dixit se deū  
esse i vñbis istis. s. Ecce plusq̄ salomō hic  
de q̄ diabolus inuidens xp̄o km̄ cris. introdu  
xit p̄ os cuiusdā aduocati suos pentes carna  
les. vt p̄ b̄ obregeret naturā deitatis in xp̄o.  
dicens xp̄o. Ecce m̄tua et f̄estui foris stant  
sup̄. extra tectū q̄rentes te intendens infidio  
se. si ppter b̄ dimitteret p̄dicatiōem. q̄ in hoc  
argueret eū fore p̄uz hominem ex motu car  
nal affectionis. Confanguinei et cognati more  
sacre scripture frequen̄ dicunt̄ f̄c̄. Enī ille in  
sidiator b̄ dixit ac si dicere vellet. Tu glaris  
de celo b̄tē p̄tem et tñ radicem habes in terra**

## Feria quarta

**N**ō em pōt esse fili⁹ dei. quē hoīes generūt  
in terra. Et qm̄ xp̄m nitebant̄ a bono sp̄nali  
retinare. ppter affectionē carnalē pentū. cuz  
tm̄ in nullo cāu honor ⁊ op⁹ dei debeat prepo⁹  
ni. licet alīs sint honorādi. nō tm̄ supra deū. iō  
xps dixit. Que ē mē mea. ⁊ qui sūt frēs mei  
in q̄ tm̄ nec mēm carnalē negavit nec p̄tēpsit  
sed sp̄naliē cognitiōē p̄ponendo dixit. extē  
dens man⁹ in discipulos. ecce mē mea ⁊ frēs  
mei. Quicūq̄ fecerit voluntatē p̄tis mei. t̄c.

**E** Moraliter ēnotandū q̄ sic xp̄s sp̄nalia p̄  
ponuit tp̄alib⁹ docuit in oībus sp̄nalia ⁊ celeſ  
tia tp̄alib⁹ ⁊ terrenis fore p̄poneāda. Cuīus  
rō est q̄ p̄ celestia ⁊ sp̄nalia donāt terrestria.  
⁊ nō ecōuerlo matt. vi. querite primū regnū  
dei. ⁊ iusticiā ei⁹ ⁊ bec oīa. s. terrena adiūcent  
vobis. Hā sam⁹ in h̄oc differt a pridente q̄  
fati⁹ exp̄s rōne nō distinguit inter vtile ⁊ i  
vile. dignū ⁊ indignū. bonū ⁊ malū. s̄ q̄nq̄  
qd̄ iniquali⁹ ⁊ indigni⁹ est p̄ponit vtiliori. q̄ si  
offecat ei floren⁹ ⁊ pom̄. abh̄cit floren⁹ et  
eligit pom̄ in q̄ppendit eius fatuas. Dru  
dens vō p̄tīn̄ eligit qd̄ vali⁹ ē ⁊ digni⁹. q̄z  
dic̄ p̄bs. iij. topi. b̄ magis ē eligendū. qd̄ est  
vtile ad oīa ⁊ qd̄ ē semp̄ meli⁹. ⁊ qd̄ ē digni⁹  
qd̄ p̄t deducere in meliore finē. qd̄ ē cuīz v̄  
luptate. qd̄ ē sine tristitia. qd̄ est sine v̄lupta  
te. qd̄ cuī tristitia ⁊ qd̄ ē magis bonū aie qd̄  
corpis. Cū aut̄ sp̄nalia ⁊ celestia sūt hm̄oi. ⁊  
dignitate ⁊ v̄lilitate p̄fecant̄ tp̄alibus vt bē  
extra de maio. ⁊ obe. solite. Ideo quilibet  
d̄ ea p̄eligere ⁊ p̄ponere ⁊ hoc q̄ ad tria. s.  
Temporis prioritatem.

Intentionis principalitatē.

Ordinis dignitatē. Hā primo p̄ponēda sūt  
sp̄nalia q̄ad prioritatē tp̄is. s. in etate iūueni  
nis. Nō em expectare debem⁹ ad senectutē v̄  
tuose opari. ⁊ nos exercere in v̄tūib⁹ sed in  
iūuentute debem⁹ incipe. Unī hiero. in tene  
ra etate facilī sc̄e p̄uelatoisyslus inualescit.  
q̄ qd̄ noua testa capit inueterata sapit. sic p̄z  
de arbustulis. que in quālibet p̄tē trabi p̄nt.  
Et tenera aīalia sine labore domari p̄nt. v̄nd  
mollis cera recipit imaginē sigilli defacili et i  
durata retinet sic de etate iūuenili. Et sic indu  
tata cera non facilī informat̄ sed strangit. sic  
etas in malis indurata ⁊ inueterata vir ad bo  
nū incinat̄. Accidit em̄ q̄busdā sic cūdā mo  
litorū qui habebat azellū iūuenē ⁊ pulcz. quē  
tm̄ diligebat p̄cēslibi nullū on⁹ nec iugū mi

## Post iūuocauit

posuit. sed dū ad semī p̄uenisset. emissa pul  
critudine ⁊ fortitudine eū onerare voluit. sed  
q̄ nō asuetis onera reiecit. ⁊ mḡem calcibus  
p̄cessit ⁊ occidit. sic mḡe v̄sū asini fuitū ⁊ v̄i  
tā amisi. Hic quidā volunt p̄cere corpori iū  
uentute q̄ nec ei omnis iēuuij. nec vigilie nec  
alicuius castigatiōē p̄ponūt dēntes b̄ ad seni  
um tūc p̄ponūt multa facere. sed amissa fortis  
tudine ⁊ sanitate. in senectute pondera porta  
re neq̄unt. ⁊ sic sine seruūtio dei. ⁊ sine v̄tūtis  
bus deficiunt ⁊ moriunt̄. ⁊ mḡem. s. sp̄ūm rō  
nalez calcibus. i. affectiōib⁹ malis ⁊ ad mala  
induratis p̄cutiunt ⁊ eternaliter occidūt. Clo  
lens iḡt mortē eternā fugere. ⁊ vitā eternam  
possidere. studeat seruire deo in iūuentute et  
fortitudine. quare dē treñ. iij. Bonū est viro  
cū portauerit ingū ab adolescentia sua. qd̄ fu  
gurat̄ mattb. xix. In iūuenie qui xp̄m interro  
gauit di. Iḡe qd̄ faciā vitā eternā posside  
bo. Qui dixit. Si vis ad vitā ingredi serua  
mandata dei. nō homicidū facias. nō adulte  
raberis. nō furtū facias. nō falsū testimonium  
dices. honora p̄rem ⁊ mēm ⁊ diliges. primū  
tūc sic te ip̄m. Et adolescentis oīa bec custodi  
ui a iūuentute mea. H̄cdo sp̄nalia ⁊ celeſ  
tia p̄ponenda sūt terrenis q̄ ad principalitas  
tē intentiōis. Hā in oī ope bono ⁊ sp̄nali intē  
tio tota d̄z dirigi in deum qd̄ principalit̄ fiet  
ad ei⁹ gl̄iam. iuxta illud apo. i. cor. x. Oīa in  
gl̄ia dei facite. H̄z diceres si oīa in gl̄ia dei si  
ei dñt tunc videt̄ q̄ oīs act⁹ sit meritorius.  
vel demeritorius. bon⁹ vel mal⁹ ⁊ q̄ null⁹ sit in  
differens. q̄z hō vel refert act⁹ suos in gloriā  
dei vel nō. Si primū ē act⁹ meritorius. Si se  
cundū ē demeritorius. N̄dēt q̄ fuerunt aliq  
di. q̄ hō nihil facit ex deliberatiōe. quin deus  
reputet ei ad p̄mū vel ad demeritorū. Inde in  
die indicij vt dicunt de oī acti deliberatio  
rōem reddere optet. Et huic dicto p̄sona  
re vident̄ dicta sanctoz qui dicunt q̄ sic nō  
p̄bit capillus de capite ita nec momentū de  
tempore de quo rōnem nō reddere oportet.  
Hoc idem dicere videt̄ ansel. q̄ exiget a no  
bis omne tempus impensum qualiter sit ex  
pensum. Si ille modus dicendi aut nimis  
multū ampliat vīaz salutis. aut nimis multū  
coartat. Nam ad hoc q̄ op̄s fiat meritorii.  
aut dicent requiri actualem relaxationem illi  
us op̄s ad deū. aut dicent sufficere relatio  
nem in habitu ⁊ in v̄niuersali. Si dicant

G

B

J

# Alphabetum

¶ requiritur relatio actualis et in particulari-  
num est arta via salutis. quod tunc in omni ope  
quod bono non actualiter referret in deum demeretur.  
et peccaret quod esset durum dicere. Sed si suffice-  
ret relatio habitualis. et in universaliter. tunc alii  
quis qui possumisset in corde suo. deo servire  
in principio anni mensis vel septimane. omni-  
ma opera que postea ficeret etiam nihil a deo co-  
gitans essent sibi meritoria. et tunc nimis ampliaret  
viam salutis. Quod est hoc illud quod dicit  
qua arta est via quod dicit ad regnum. Est igit alius  
modus dicendi quod in opibus voluntatis de  
liberatione est ponere medium inter bonitatem  
et maliciam. Hoc quedam actio liberationis a vo-  
luntate procedens. est ordinata ad debitum finez  
scilicet ad deum. hec quidem est bona. et si sit ex cha-  
ritate tunc est meritoria. Quedam vero actio  
non est ordinata. et hec divisione est per immediata.  
Hoc non ois actio non ordinata ad deum tanquam  
ad finem est mala. quod quedam non ordinata propter  
inordinata conversione ad creaturam. quedam vero  
non ordinata propter operantis negligentiem. quedam  
vero non ordinata propter operantis insuffitatem et  
miseriam. Prima deia actionis non ordinata est  
mala malitia omissionis. puta quod actio se conser-  
vit ad creaturam. quod illa ordinatione omisit. et  
igit est ibi quedam omissione. Sed ea est mala ma-  
licia omissionis. Tertia vero neutro modo mala  
est scilicet indifferens. Talis autem actio quoniamque facit  
aliquem actu. ita quod circa creaturam non afficit in  
ordinate. nec tunc illa actionem ordinat ad deum  
sed facit propter aliquem finem qui respicit aliquam  
indigentiam naturae. ut cum aliquis ambulat ut  
recreetur vel comedatur vel reficiatur. et talis actio in  
differens indicatur. quod deus nec illam remunerat.  
nec imputat ad culpam. et hoc quod in tali actione non  
est malitia omissionis. quod non est inordinata  
delectatio nec etiam omissionis. Non enim semper  
omittit homo quoniamque actiones suas non refert in deum.  
Indulget enim nature frangili et insieme ut mul-  
ta talia possit facere. nec deus requirit ab homine  
in tali statu distractio. quod omnia dum facit re-  
ferat ad se. requirit tamen aliquem scilicet quoniamque est tempus  
et locus. et si tunc non referat omittendo peccat  
tamen. Sed quid ad vobis apostoli dominum quod illud ver-  
bum potest accipi affirmative vel negative. si ac-  
cipitur negative. tunc est preceptum et est sensus. ita  
faciat omnia opera vera. ut nihil faciat contra  
gloriam dei. Si autem intelligitur affirmative tunc  
potest teneri collectivae vel distributive. Si di-

# VII

tribuque et diuisum. tunc est prouiduum et ammo-  
nitio. Unum non est apostoli fidei hunc sensum quod  
omne opus nostrum referamus in deum. quod de quo  
libet diuisum facere possumus et si facimus. rati-  
onale est nobis et expediens. Hoc nullum est enim opus  
deliberatum quod a nobis sit. quod quidem non pos-  
sumus facere proprie deum. si autem tenemus collecti-  
ve tunc non est prouiduum nec preceptum. sed finis pre-  
cepti vel consilium. Ad hoc enim debemus tendere  
et hoc desiderare quod ad taliter statum pertinet?  
quod omnes actiones nostras et affectiones principa-  
li intentione ad deum referamus. **¶** tertio proponere  
debemus spualia et celestia tripalib[us]. propter  
dignitate ordinis. Digniora namque in or-  
dine semper prouiduntur. sicut evidenter in elemen-  
tis. Cum ergo spualia. s. virtutes et celestia.  
scilicet gloria et gaudium beatitudinis sint dignio-  
ra omnibus terrenis queencia ut stercora sunt in  
operatione auri sic et terrena respectu spualium  
antennae et donorum. Unde sapientia in  
operatione illius. s. virtutis vel gaudij beatitudinis  
arena est exigua et tanquam lutum estimabitur  
argentum in specie illius. In signum huius san-  
cti reges terre. omnia regna mundi. et ornatum  
seculi. et templorum. ut virtutes acquirentur. et  
gloria possiderent semper eternam. Sicut legitur  
de sancto ludowico filio karoli regis francie.  
sicilie. et birlini. qui oia terrena ut stercora ar-  
bitratus relicto seculo et hereditate pena ordi-  
nem fratrum minorum ingrediendo gham celestem  
adeptus est. Unde in bulla de eius translatione  
scribit iohannes papa xxii. Ludovicus ut sol resul-  
gens in virtute multa. repente ad summam  
gloriae gradus regalibus dignus spectabilis ut  
candens lumen. ac odoris suauissimum rosa ru-  
bens nunc gaudet in eternum.

¶ Feria quinta post Innocuit.

**E**gressus iesus se-  
cessit in partes tyri et sydonis. et ecce  
mulier chananea a finibus illius egredi-  
sa clamavit. dicitur. Misericordia mei domini filii dauid.  
filia mea. male a demonio vexata. **L**attib. xv  
**A**nguinus potius si prudens est exptum  
et litteratum querit medicum quod ignorantum. quod  
vulgariter dicitur quod melior est magister disci-  
pulo. sic sentiens aliquem morbum sine sit oculorum.  
dentium. sive capititis. non debet recur-  
rere ad phitonissas et carminatrices et huic  
modi ut suis carminibus coniurationibus sive